

noorder
hart excellente
zorg

MARIAZIEKENHUIS
INFOBROCHURE

VRIJHEIDSBEPERKENDE MAATREGELEN

De behandelende arts of verpleegkundige heeft met u gesproken over het toepassen van vrijheidsbeperkende maatregelen bij uzelf of bij uw familielid of naaste.

In deze informatiebrochure leest u meer over deze maatregelen en lichten we toe waarom en hoe we ze gebruiken.

Wat zijn vrijheidsbeperkende maatregelen?

Een opname in het ziekenhuis kan soms tot onrust en/of verwardheid leiden. De verwardheid of onrust van een patiënt kan zo ernstig zijn dat hij daardoor niet meer in staat is om informatie over de situatie te begrijpen en zich verzet tegen een noodzakelijke behandeling (zoals bedrust, of een behandeling met intraveneuze medicatie). Daardoor loopt hij ook meer kans op ongevallen en letsels (vallen, verloren lopen...).

Als zorgverlener willen wij hen beschermen tegen deze gevaren.

Dit doen we door vrijheidsbeperkende maatregelen te gebruiken. In het ziekenhuis gebruiken we vaak de term 'fixatie'. Deze term wijst op de fysieke fixatie van een patiënt met materialen die bevestigd zijn aan of bij het lichaam.

Voorbeelden hiervan zijn: lendengordel, enkel-/of polsbanden, beschermhandschoenen, verpleegdeken, trappelzak, bedhekkens, voorzettafel...

Alternatieven

Aangezien we in het ziekenhuis goede en veilige zorg willen geven, streven we naar een fixatiearm beleid. Zo zoeken we altijd eerst naar een alternatief voor fixatie of een middel waarbij de nood aan fixatie vermindert. Voorbeelden hiervan zijn:

- Een verhoogde observatie
- Het bed in laagstand plaatsen
- Het gebruik van een bed-of deuralarm
- Het verwijderen van het infuus (als het niet meer nodig is)

Er zijn veel alternatieven. Spijtig genoeg bestaat er nog geen alternatief dat voor alles een oplossing biedt.

Als algemene regel geldt dat we enkel fixeren als de patiënt een gevaar vormt voor zichzelf of voor zijn omgeving en als er een risico bestaat op het beëindigen van een levensnoodzakelijke therapie.

Gevolgen

Fixeren is een ingrijpende maatregel, die een grote impact kan hebben op de patiënt en zijn familie. Eens de patiënt zich bewust wordt van zijn toestand en situatie, kunnen er gevolgen optreden op psychosociaal gebied: gevoelens van schaamte, angst of agressie, of verlies van waardigheid.

Daarnaast is er ook kans op lichamelijke gevolgen zoals risico op verwonding (bv. kneuzingen), ontstaan van doorligwonden, incontinentie of valincidenten.

Er is steeds aandacht voor het voorkomen van mogelijke nadelige gevolgen. Zo zien verpleegkundigen toe op voldoende vocht- en voedselinname, uitscheiding van urine en stoelgang, en zijn ze waakzaam voor het ontstaan van verwondingen/doorligwonden.

Toestemming en overleg

De voor- en nadelen worden zorgvuldig afgewogen en we kiezen steeds voor de minst ingrijpende maatregel. De beslissing voor de maatregel wordt voor iedere patiënt afzonderlijk genomen. Indien mogelijk overleggen we met de patiënt of zijn familie of wettelijke vertegenwoordiger. In noodsituaties kunnen we overgaan tot fixatie voordat we de familie contacteren. We brengen de familie dan zo snel mogelijk op de hoogte van deze maatregel.

Het verpleegkundig team bespreekt en motiveert waarom de vrijheidsbeperkende maatregel genomen moet worden.

Bij fixatie primeert de veiligheid van de patiënt.
Dagelijks beoordelen we of de fixatie nog noodzakelijk is!

Familie

Ook u kunt een belangrijke bijdrage leveren aan de zorg van uw familielid.

De aanwezigheid van familie stelt de patiënt vaak gerust, en daardoor kunnen bepaalde maatregelen vermeden worden. Zo kunnen we mogelijk in samenspraak met de verpleegkundige de fixatie opheffen tijdens het bezoek.

We geven ook de mogelijkheid om bij de patiënt te verblijven indien dit zijn onrust vermindert.

ANDERE TIPS

Vertel aan de patiënt waar hij is en waarom.

Probeer ervoor te zorgen dat de patiënt zich bewust is van de tijd: praat regelmatig over de datum en de tijd.

Probeer de omgeving zo veilig mogelijk te maken: let erop dat er geen scherpe voorwerpen in de buurt liggen, houd de weg van het bed/zetel naar het toilet vrij, plaats een loophulpmiddel in de buurt...

Aarzel niet om andere tips te delen met de verpleegkundigen. U weet vaak beter dan wie dan ook hoe uw naaste gerustgesteld kan worden.

VRAGEN?

Hebt u nog vragen na het lezen van deze brochure?

U kunt altijd terecht bij de verpleegkundigen van de afdeling. Zij geven u graag bijkomende informatie.

versie: 9 december 2019